

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 14 listopada 2014 r.

DPrC-IV-464-1/14 / 19

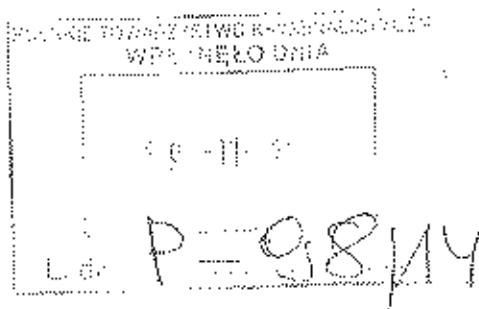
14 11 14 - 00595

według rozdzielnika

W załączeniu przekazuję projektu ustawy o biegłych sądowych, z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska, w terminie do dnia 1 grudnia 2014 r.

Jednocześnie informuję, że projekt został opracowany przez Rządowe Centrum Legislacji na podstawie założeń projektu ustawy o biegłych sądowych przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 18 marca 2014 r.

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Monika Zbrojewska
dr hab. Monika Zbrojewska
PODSEKRETARZ STANU

Załącznik:

- Projekt ustawy o biegłych sądowych.

U S T A W A

z dnia ..... 2014 r.

o biegłych sądowych

Art. 1. Ustawa określa warunki i tryb ustanawiania biegłym sądowym, zawieszania w pełnieniu oraz pozbawiania tej funkcji.

Art. 2. 1. Biegłym sądowym jest osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna ustanowiona przez prezesa sądu okręgowego.

2. Prezes sądu okręgowego ustanawia biegłym sądowym, zawiesza w pełnieniu oraz pozbawia tej funkcji w formie decyzji administracyjnej.

3. Biegli sądowi są ustanawiani według specjalności w poszczególnych dziedzinach wiedzy, nauki, techniki, sztuki lub rzemiosła na okres 5 lat; okres ustanowienia upływa z końcem roku kalendarzowego.

4. Organem wyższego stopnia w stosunku do prezesa sądu okręgowego w sprawach ustanowienia biegłym sądowym, zawieszenia w pełnieniu oraz pozbawienia tej funkcji jest Minister Sprawiedliwości.

Art. 3. Biegłymi sądowymi są także: jednostka organizacyjna Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego właściwa w sprawach badań kryminalistycznych, zakłady medycyny sądowej; uczelnie medycznych, instytuty badawcze wchodzące w skład Policji, rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne oraz państwowe jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Sprawiedliwości prowadzące działalność naukową i badawczo-rozwojową.

Art. 4.1. Biegły sądowy korzysta z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.

2. Przy wykonywaniu przez biegłego sądowego czynności zawodowych, które nie zostały zlecone przez sąd lub organ prowadzący postępowanie przygotowawcze, nie jest dopuszczalne posługiwanie się tytułem „biegły sądowy”.

Art. 5. Sąd lub organ prowadzący postępowanie przygotowawcze zleca wykonywanie czynności biegłego w pierwszej kolejności biegłym sądowym.

Art. 6.1. Sąd lub organ prowadzący postępowanie przygotowawcze zawiadamia właściwego prezesa sądu okręgowego o każdym nieusprawiedliwionym nicstawiennictwie

biegłego sądowego, nieusprawiedliwionym opóźnieniu wykonania przez biegłego sądowego czynności biegłego, nieuzasadnionej odmowie wykonania przez biegłego sądowego czynności biegłego albo o wykonaniu przez biegłego sądowego czynności biegłego niezgodnie z zasadami sztuki właściwymi dla jego specjalności.

2. Biegły sądowy nie może odmówić wykonania czynności biegłego zleconych przez sąd lub organ prowadzący postępowanie przygotowawcze w obszarze właściwości sądu okręgowego, w którym został ustanowiony, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 280 ustawy z dnia z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.¹⁾) oraz art. 196 ustawy z dnia z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.²⁾).

Art. 7.1. Biegłym sądowym może zostać ustanowiona osoba fizyczna, która:

- 1) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) daje rękojmię prawidłowego wykonywania czynności biegłego;
- 3) zna język polski;
- 4) posiada teoretyczne i praktyczne wiadomości specjalne w określonej dziedzinie wiedzy, nauki, techniki, sztuki lub rzemiosła;
- 5) posiada trzyletnie doświadczenie w dziedzinie wiedzy, nauki, techniki, sztuki lub rzemiosła, w której ma zostać ustanowiona biegłym sądowym;
- 6) jest niekarana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz nie orzeczono w stosunku do niej zakazu wykonywania zawodu w specjalności, w której zamierza wykonywać czynności biegłego.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 293, 379, 435, 567, 616, 945, 1091, 1161 i 1296.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529, z 2013 r. poz. 480, 765, 849, 1247, 1262, 1282 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 85, 384, 694 i 1375.

2. Bieglym sadowym moze byc ustanowiona jednostka organizacyjna, ktora:

- 1) dysponuje personelem o odpowiednich wiadomosciach specjalnych i doswiadczeniu w okrelonej dziedzinie wiedzy, nauki, techniki, sztuki lub rzemiosla;
- 2) dysponuje warunkami organizacyjno-technicznymi niezbędnymi do wykonania czynnosci bieglego w okrelonej specjalnosci;
- 3) nie jest ukarana kara pieniezna lub nie orzeczono wobec niej zakazu na podstawie ustawy z dnia 28 pazdziernika 2002 r. o odpowiedzialnosci podmiotow zbiorowych za czyny zabronione pod grozba kary (Dz. U. z 2014 r. poz. 1417).

Art. 8.1. Wniosek o ustanowienie bieglym sadowym sklada sie do prezesa sadu okregowego, w obszarze wlasciwosci ktorego biegly sadowy bedzie ustanowiony.

2. Osoba fizyczna ubiegajaca sie o ustanowienie bieglym sadowym do wniosku zalacza:

- 1) informacje z Krajowego Rejestru Karnego;
- 2) oswiadczenie, ze nie jest prowadzone przeciwko niej postepowanie o przestepstwo scigane z oskarzenia publicznego lub przestepstwo skarbowe;
- 3) opinie organow samorzadu zawodowego o posiadanych wiadomosciach specjalnych w zakresie okrelonej dziedziny wiedzy, nauki, techniki, sztuki lub rzemiosla albo opinie pracodawcy o posiadanych wiadomosciach specjalnych w zakresie tej dziedziny wiedzy, nauki, techniki, sztuki lub rzemiosla;
- 4) oswiadczenie, ze zna jezyk polski w zakresie niezbędnym do wykonywania czynnosci bieglego sadowego;
- 5) oswiadczenie, ze posiada pelna zdolnosc do czynnosci prawnych;
- 6) dokumenty potwierdzajace spehlenie warunkow, o ktorych mowa w art. 7 ust. 1 pkt 4 i 5;
- 7) oswiadczenie czy ubiegala sie dotychczas o ustanowienie bieglym sadowym oraz czy nie pozbawiono jej funkcji bieglego sadowego.

3. Jednostka organizacyjna ubiegajaca sie o ustanowienie bieglym sadowym do wniosku zalacza:

- 1) odpis z Krajowego Rejestru Sadowego lub innego wlasciwego rejestru lub ewidencji;
- 2) oswiadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania czy jednostka ubiegala sie dotychczas o ustanowienie bieglym sadowym oraz czy nie pozbawiono jej funkcji bieglego sadowego;
- 3) dokumenty potwierdzajace spehlenie warunkow, o ktorych mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1 i 2.

4. Oswiadczenia, o ktorych mowa w ust. 2 pkt 2, 4, 5 i 7 oraz ust. 3 pkt 2, sa skladane pod rygiorem odpowiedzialnosci karnej.

5. Kandydatów na biegłych sądowych w dziedzinie uzależnień od alkoholu, po uzyskaniu ich pisemnej zgody, zgłasza właściwemu prezesowi sądu okręgowego kierownik wojewódzkiego ośrodka terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia – w odniesieniu do psychologów oraz specjalistów psychoterapii uzależnień oraz konsultant wojewódzki w dziedzinie psychiatrii – w odniesieniu do lekarzy psychiatrów.

Art. 9.1. W toku postępowania o ustanowienie biegłym sądowym prezes sądu okręgowego może powołać komisję lub eksperta w celu oceny posiadania wiadomości specjalnych w określonej dziedzinie wiedzy, nauki, techniki, sztuki lub rzemiosła, a także – w przypadku jednostki organizacyjnej – dysponowania warunkami organizacyjno-technicznymi niezbędnymi do wykonania czynności biegłego.

2. Komisja składa się z trzech ekspertów tej specjalności, w której osoba lub jednostka organizacyjna wnioskuje o ustanowienie biegłym sądowym.

3. Komisja lub ekspert dokonuje oceny na podstawie przedstawionych dokumentów, a w przypadku gdy postępowanie dotyczy ustanowienia biegłym sądowym jednostki organizacyjnej - może przeprowadzić oględziny. Komisja lub ekspert mogą również zażądać dodatkowych wyjaśnień.

4. Członkom komisji lub ekspertowi przysługuje wynagrodzenie z tytułu oceny posiadania wiadomości specjalnych w określonej dziedzinie wiedzy, nauki, techniki, sztuki lub rzemiosła oraz dysponowania warunkami organizacyjno-technicznymi niezbędnymi do wykonania czynności biegłego przyznawane przez prezesa sądu okręgowego w wysokości do 542 zł.

Art. 10. Niezwłocznie po ustanowieniu biegłym sądowym biegły składa przyrzeczenie wobec prezesa sądu okręgowego, przez którego został ustanowiony, według następującej roty:

„Świadomy znaczenia moich słów i odpowiedzialności przed prawem, przyrzekam uroczyście, że powierzone mi obowiązki wykonam z całą sumiennością i bezstronnością”.

Art. 11.1. Biegły sądowy ma obowiązek ukończenia organizowanego przez prezesa sądu okręgowego szkolenia z zakresu przepisów dotyczących jego praw i obowiązków w postępowaniu sądowym i w postępowaniu przygotowawczym oraz zasad przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia ślubowania.

Szkolenia dla biegłych sądowych organizuje prezes sądu okręgowego nie rzadziej niż dwa razy w roku.

Biegły sądowy ma obowiązek stale podnosić kwalifikacje w dziedzinie wiedzy, nauki, techniki, sztuki lub rzemiosła, w której został ustanowiony biegłym sądowym.

Art. 12. Przed ustanowieniem biegłym sądowym na kolejny okres, prezes sądu okręgowego zasięga opinii sądów lub organów prowadzących postępowanie przygotowawcze, które zlecały sporządzenie opinii biegłemu sądowemu ubiegającemu się o ustanowienie na kolejny okres, o dotychczasowym sposobie wykonywania czynności biegłego.

Art. 13.1. Prezes sądu okręgowego zawiesza biegłego sądowego w pełnieniu jego funkcji jeżeli przeciwko temu biegłemu:

wszczęto postępowanie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub o umyślne przestępstwo skarbowe lub wszczęto postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
wszczęto postępowanie dyscyplinarne albo postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, mogące skutkować utratą uprawnień zawodowych;
wszczęto postępowanie administracyjne w przedmiocie pozbawienia funkcji biegłego sądowego;
biegły sądowy złożył wniosek o zawieszenie;
biegły sądowy nie odbył szkolenia w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia ślubowania. 2. Zawieszenie biegłego sądowego w pełnieniu funkcji trwa do ustania przyczyny powodującej zawieszenie.

Art. 14. 1. Prezes sądu okręgowego pozbawia biegłego sądowego jego funkcji w przypadku:

- 1) złożenia wniosku przez biegłego sądowego;
- 2) utraty warunków ustanowienia biegłym sądowym.

2. Prezes sądu okręgowego może pozbawić biegłego sądowego jego funkcji w przypadku dwukrotnego otrzymania zawiadomienia o okolicznościach, o których mowa w art. 6 ust. 1, dotyczących tego biegłego.

Art. 15. Z chwilą zawieszenia w funkcji biegłego sądowego albo pozbawienia tej funkcji, biegły sądowy traci prawo do posługiwania się tytułem „biegły sądowy”.

Art. 16. W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 oraz z 2013 r. poz. 1563) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 28 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Badanie w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, biegli przeprowadzają wspólnie, każdy w zakresie swojej specjalności, w warunkach zapewniających bezpieczeństwo oraz ochronę dóbr osobistych osoby badanej.

4. Opinię w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wydają wspólnie, po przeprowadzonych badaniach, lekarz psychiatra i psycholog albo lekarz psychiatra i specjalista psychoterapii uzależnień.”;

2) art. 28a otrzymuje brzmienie:

„Art. 28a. 1. W celu sporządzenia opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu należy ocenić:

1) dane z dostępnej dokumentacji;

2) stan somatyczny i psychiczny na podstawie osobistego badania.

2. Biegły na potrzeby sporządzanej opinii może także zlecić przeprowadzenie badań laboratoryjnych lub niezbędnych konsultacji specjalistycznych i badań diagnostycznych.

3. Opinia w przedmiocie uzależnienia od alkoholu zawiera:

1) imiona i nazwiska biegłych oraz miejsca ich zatrudnienia;

2) wskazanie organu kierującego na badanie;

3) datę postanowienia i sygnaturę akt sprawy;

4) miejsce i datę przeprowadzenia badania;

5) miejsce i datę sporządzenia opinii;

6) imię, nazwisko, numer PESEL, a w przypadku jego braku - rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz adres osoby badanej;

7) wyciąg z dostarczonej dokumentacji, w tym z akt sporządzonych przez gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych;

8) opis przebiegu badania, określający jego zakres;

9) wynik autoanamnezy, ocenę stanu psychicznego osoby badanej, a także wyniki konsultacji specjalistycznych, badań laboratoryjnych i badań specjalistycznych, o ile badania takie zostały przeprowadzone;

10) rozpoznanie wraz z uzasadnieniem;

- 11) wskazanie dalszego trybu postępowania;
- 12) podpisy biegłych.

4. W przypadku gdy między biegłymi sporządzającymi opinię wystąpi istotna różnica w opinii, fakt ten powinien zostać w opinii zaznaczony.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 427, z późn. zm.³⁾) w dziale IV uchyla się rozdział 6.

Art. 18. Biegli sądowi, ustanowieni przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, są biegłymi sądowymi w rozumieniu niniejszej ustawy i mogą pełnić funkcję biegłych do końca okresu, na który zostali ustanowieni.

Art. 19. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2015 r.

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 662, 1165, 1247, 1433 i 1623 oraz z 2014 r. poz. 31, 481, 504, 512, 619 i 1071.

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

